

Juha Järäs och Tuomas Vanhanens samt 18 andra ledamöters motion om ekonomiskt stöd och kompensation till företag i kristider på grund av Vandas spårvägsprojekt

VD/1445/00.02.00.03/2026

Juha Järä och Tuomas Vanhanen och 18 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi som undertecknat motionen kräver att Vanda stad omedelbart vidtar korrigerande åtgärder och avgör hur företag som drabbats av ekonomiska svårigheter till följd av byggandet av Vandas spårvägen kan få ekonomiskt stöd, både omedelbart och vid behov retroaktivt.

Vi förutsätter också att staden vid byggandet av spårvägen har ett nära och genuint samarbete med företagen i det område som påverkas av byggarbetsplatsen. Detta innebär bland annat att man garanterar att det går att besöka och uträtta ärenden i företagen och att denna möjlighet marknadsförs effektivt. Tillfälliga vägar måste göras och tydligt markeras med skyltar. Dessutom ska det på spårvägens byggarbetsplats finnas en utsedd företagsansvarig eller ett serviceteam som stöd för företagen i markplanet, för att kunna minimera eventuella störningar som orsakas av byggarbetet.

Bakgrund

Vanda har en lång tradition av att ge olika former av ekonomiskt stöd till företag, även vid andra tillfällen än i samband med de coronastöd som beviljades av staten. Stödformerna har tillämpats i årtionden för företag, organisationer, föreningar och stiftelser.

I det svåra ekonomiska läget lockas nya företag till Vanda mer aktivt än tidigare. Samtidigt ska man dock ta hand om redan verksamma företagare – i synnerhet dem vars verksamhetsförutsättningar försämras oskäligt av stadens egna beslut och byggprojekt.

Dickurstråket och företagen i Dickursbyområdet är utöver flygplatsområdet en av Vandas viktigaste arbetsgivare och samfundsskattebetalare. I höstas lämnade vi (Järä, Nummela) in en fullmäktigemotion där vi föreslog konkreta och omedelbara åtgärder, t.ex. användning av Peltola torg för parkeringsändamål. Inga åtgärder har vidtagits. Däremot har de lösningar som nämndes i motionen utretts utomlands, bland annat i Uppsala i Sverige.

Byggarbetsplatserna har redan orsakat konkurser och arbetslöshet. Nu måste man trygga verksamhetsförutsättningarna för de företag som fortfarande är verksamma.

Staden ska säkerställa trygga och fungerande färdvägar för kunderna och smidig logistik för företagen. För närvarande måste en del av företagen transportera varor med specialarrangemang, vilket inte är hållbart.

Medkänsla räcker inte – det behövs konkreta åtgärder.

Föreslagna åtgärder

Staden bör snabbt bereda en direkt, tidsbegränsad ekonomisk stödmodell för företagen i det område som påverkas av spårvägsprojektet. Stödet kan riktas till exempel till arbetskraftskostnader eller hyreskostnader, om fastighetsägarna inte är beredda att vara flexibla. Stödkriterierna ska vara tydliga och juridiskt hållbara. Ansökningsprocessen ska vara snabb och administrativt lätt.

En annan parallell eller alternativ stödform kunde vara att stödja småföretag i markplanet i det område som påverkas av byggandet med hjälp av ett efterfrågestöd, i form av en voucher eller köpkupongmodell. Detta skulle göra det möjligt för invånarna att köpa kuponger till rabatterat pris, vilket skulle berättiga till att köpa produkter och tjänster från småföretag som är verksamma på spårvägens byggarbetsplats. Genom att finansiera rabatten skulle staden tydligt kompensera för effekterna av kundbortfall genom att stödja möjligheten att besöka och uträtta ärenden i företagen i markplanet. Till exempel i samband med byggandet av utvidgningen av spårvägen i Edinburgh i Skottland 2020–2021, genomfördes en liknande åtgärd som en del av ett stödprogram på knappt 3 miljoner euro för företag i byggarbetsplatsområdet under byggtiden.

Om företagen överlever byggfasen bör staden undersöka möjligheten att för en viss tid återkalla eller sänka till exempel hyror för uteserveringar och andra avgifter som staden tar ut. Staden bör dessutom förbinda sig att minimera de olägenheter som spårvägens byggarbetsplats orsakat företagen i det område som påverkas av byggandet. Staden ska säkerställa att kunderna alltid kan ta sig fram och hittar färdvägar till företagen och att det finns tydliga färdvägar och tidsfönster för företagens varuleveranser. Det här innebär bland annat god skyltning, säkerställande av att färdvägarna är i gott skick och information i god tid till företagen om ändringarna. Byggarbetsplatsområdet bör ha en utsedd företagsansvarig eller ett serviceteam som företagen kan komma överens med om praktiska arrangemang.

Ett väl fungerande företagssamarbete borde ha beaktats bättre redan vid planeringen av Vandaspåran och det borde också ha reserverats finansiering för det. Staden måste nu vidta korrigerande åtgärder när det gäller att beakta företagen i markplanet och reservera tilläggsfinansiering för detta redan under 2026.

Det handlar inte bara om spårvägsprojektet utan i vidare bemärkelse om hur Vanda uppfattas som aktör när det gäller företagssamarbetet. Det handlar om Vandas rykte som samarbetspartner i företagens ögon. Den svåra situation som spårvägens byggarbetsplats orsakat företagen måste tas på allvar.

Staden bör i samarbete med verksamhetsområdena utan dröjsmål utarbeta ett konkret åtgärdsprogram som tryggar verksamhetsförutsättningarna för företagen i det område som påverkas av spårvägsprojektet under byggandet. Vid beredningen bör man använda sig av de tidigare fullmäktigemotionerna, den så kallade Uppsalamodellen, Edinburghmodellen och lärdomarna och erfarenheterna från andra spårvagnsstäder och andra tillgängliga metoder.

Akuta åtgärder måste vidtas omgående.”

Stadsfullmäktige 23.2.2026 § 22

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Juha Järäs och Tuomas Vanhanens samt 18 andra ledamöters undertecknade motion om ekonomiskt stöd och kompensation till företag i kristider på grund av Vandas spårvägsprojekt

Vanda
